

Logistics providers 4.0:

ADAPTATION FOR CHANGING CONTEXT

นักโลจิสติกส์ 4.0 ...

ปรับตัวเพื่อรับมือกับบริบทของการเปลี่ยนแปลง

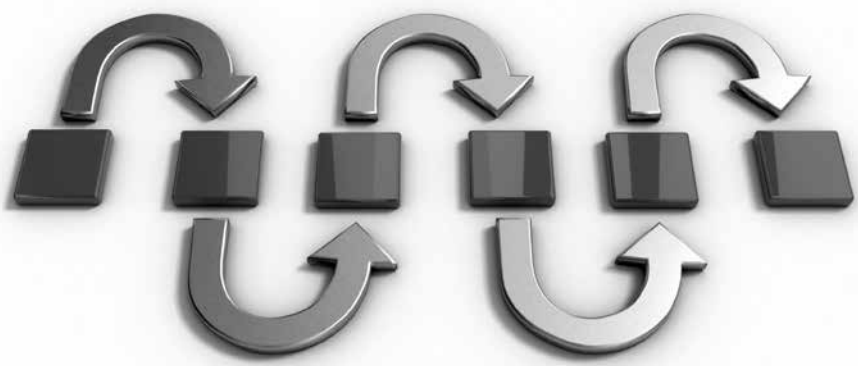
สวัสดิ์ศรีครับ ผู้อ่านทุกท่าน ... ฉบับนี้ขอต้อนรับเข้าสู่ศักราชปี พ.ศ. 2560 ฉะนั้นผมคงจะหลีกเลี่ยงไปไม่ได้ที่ต้องกล่าวถึงอะไรก็ตามที่เป็น 4.0 เพื่อให้สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0 และอุตสาหกรรม 4.0 สืบเนื่องจากเมื่อปลายเดือนกันยายน พ.ศ. 2559 ที่ผ่านมามีได้รับเชิญให้ไปบรรยายเรื่อง “นักโลจิสติกส์ยุคใหม่กับไทยแลนด์ 4.0” ในงาน TILOG 2016 ที่ไบเทคบางนา ก็เลยถือโอกาสนี้หยิบยกเอาเนื้อหาบางส่วนมาขยายความต่อ ผมขอแบ่งเนื้อหาเป็น 2 ส่วนคือการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm Shift) และคุณลักษณะของนักโลจิสติกส์ 4.0 (Logistics Practitioner 4.0) เรามาเริ่มกันเลยครับ

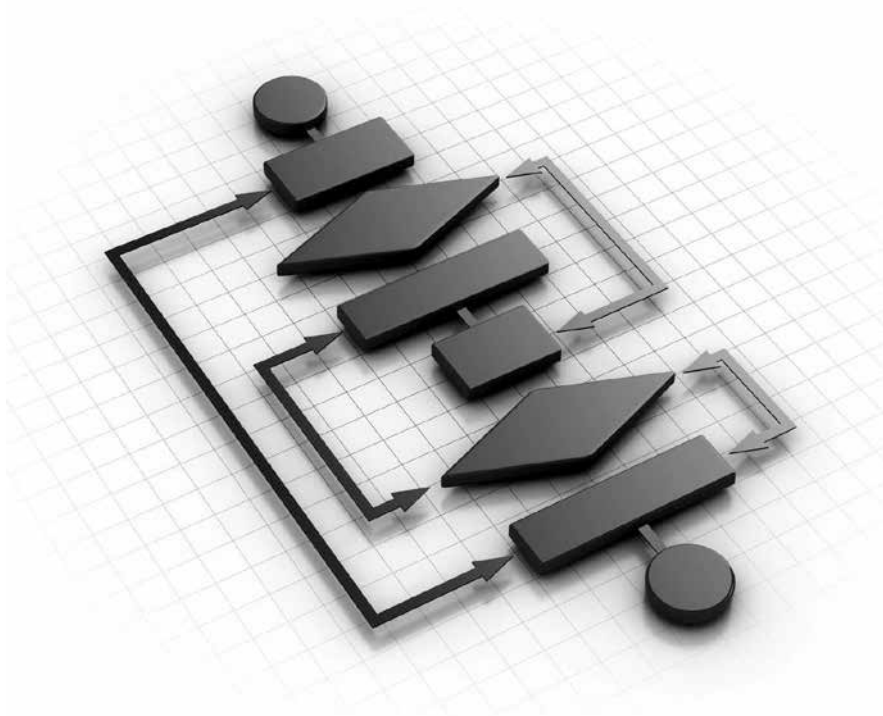
การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm Shift) เป็นการทำความเข้าใจในเบื้องต้นว่าภาพทางความคิด ณ เวลาปัจจุบันบริบทมันถูกปรับเปลี่ยนจนไม่เหมือนเดิม

อีกต่อไป ดังนั้น เราต้องตระหนักถึงความ เป็นจริงที่เกิดขึ้นให้ได้ก่อนว่าภาพเดิมๆ ที่มีในอดีตมันได้เลือนลางหายไปแล้ว มีภาพใหม่ขึ้นมาแทนที่

- **Clock time ... Real time** เดิมเราทำงานตามเวลานาฬิกาที่ออฟฟิศเรา แอปดโม่งเช้าถึงห้าโมงเย็น ต่อมาโลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการเชื่อมโลกเข้าหากันโดยไม่สนใจข้อจำกัดด้านภูมิศาสตร์อีกต่อไป ลูกค้าญี่ปุ่นมีเวลาเร็วกว่า 2 ชั่วโมง พอเค้าเริ่มงาน 8 โมงเช้า บ้านเรายังเป็นเวลา 6 โมงเช้า ส่วนใหญ่เรายังติดอยู่บนท้องถนน ยังเดินทางไม่ถึงออฟฟิศแต่ลูกค้าญี่ปุ่นติดต่อเข้ามาแล้วเราจะทำอย่างไรดีล่ะ ดังนั้นในโลกแห่งการแข่งขันเราต้องใช้นาฬิกาเรือนเดียวกันกับลูกค้าเสมอ ต้องตระหนัก อยู่ตลอดเวลาว่าไม่ใช่เราคนเดียวที่มีสินค้าและบริการแบบนี้ ตอนนี้ Global sourcing เกิดขึ้นทั่วโลก เขาไม่ซื้อเรา เขาก็สามารถไปซื้อจากประเทศอื่นได้เช่นกัน

- **Private ... Pool** ในอดีตทุกอย่างเราต้องมีของเราเอง ต้องมีคลังสินค้าเอง ต้องมีรถขนส่งสินค้าเอง ต้องมีไอทีเอง มีไว้แล้ว อุ่นใจ สั่งงานได้ตลอด ถ้าเรามาทบทวนว่าบางช่วงบางเวลาที่เรานี้ไม่ได้ใช้หรือใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่ มันเป็นความสูญเปล่าของทรัพยากร ดังนั้น การใช้ทรัพยากรร่วมกันกับคนอื่นเป็นแนวทางที่ตอบโจทย์เพื่อลดความสูญเปล่าที่เกิดขึ้น ทำอย่างไรที่ขนส่งได้เต็มระวางบรรทุกในแต่ละเที่ยว ทำอย่างไรใช้พื้นที่ในคลังได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ ทำอย่างไรที่ระบบเทคโนโลยีสนับสนุนการทำงานมีการแบ่งปันใช้ งานร่วมกันคนอื่น เหล่านี้เป็นต้น โดยที่เรา ไม่จำเป็นต้องแบกต้นทุนทั้งหมดเอาไว้บน ฟ้าคนเดียว

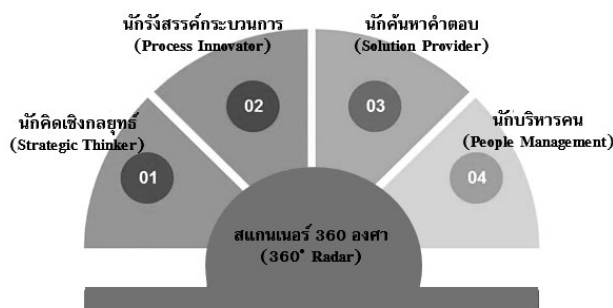
- Stock ... Stockless เป็นที่ยอมรับ กันดีว่าสต็อกคือความสูญเปล่า (Waste) ดังนั้น ทำอย่างไรที่จะให้วัตถุดิบหรือส่วน ประกอบเข้ามาในไลน์ผลิตได้ทันเวลาพอดี ไม่ต้องเก็บสต็อก ทำอย่างไรที่สินค้าที่ผลิต เสร็จแล้วถูกกระจายส่งต่อให้กับลูกค้าโดย ทันทีไม่ต้องมาสต็อกไว้นานนับเดือน ถ้าเรา ลดการสต็อกลง เราสามารถลดค่าใช้จ่ายที่ เกินความจำเป็นและสร้างกำไรให้กับองค์กร ได้ทันที

- Paper ... Paperless เรื่องนี้เห็นได้ อย่างชัดเจนว่าระบบกระดาษจะเริ่มเหือด หายไปในแวดวงการทำงานและถูกแทนที่ ด้วยหน้าจอระบบสัมผัส ทุกอย่างจะ ออนไลน์ถึงกันหมด จะรับวัตถุดิบจาก ซัพพลายเออร์ก็มีการส่งข้อมูลมาให้เรา ทราบล่วงหน้า พอจะส่งสินค้าให้ลูกค้า เรา ก็ทำในทำนองเดียวกัน คนที่คอยข้อมูลจะคอย ที่เดียวส่วนคนที่เหลือในซัพพลายเชนจะใช้ ชุดข้อมูลนั้นต่อ

- Traditional ... Technology ข้อ สุดท้ายเป็นประเด็นที่หนักหนาสำหรับผู้

ประกอบการ SME บ้านเราที่ยังไม่เปิดใจรับ ณ เวลาปัจจุบัน เทคโนโลยีที่ใช้สนับสนุน การทำงานมีระดับราคาที่สูงเกินไปแล้ว และซัพพลายเออร์แต่ละรายมีการแข่งขัน ด้านราคาทำให้ราคาถูกลงในขณะที่ความ น่าเชื่อถือได้มีเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น เทคโนโลยี สามารถเลือกใช้ที่เหมาะสมกับตัวเราได้ แบบไม่กระเป๋าคีบ บางค่ายก็เป็นโอเพ่นซอร์ส บางค่ายก็ให้ทดลองใช้งานฟรีแต่ถ้าต้องการ ฟังก์ชันที่ทำงานได้มากขึ้น ก็จ่ายเงินตาม โมเดลที่เลือกใช้

จากบริบทของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาจนเสมือนว่าเป็นสภาวะปกติ วิสัย (บางคนเรียกว่า New Normal) ดังนั้น คุณลักษณะของนักโลจิสติกส์ 4.0 (Logistics Practitioner 4.0) จะต้องถูกหล่อหลอม ขึ้นมาในหลายมิติดังนี้

“

เป็นที่ยอมรับกันดีว่าสต็อก คือความสูญเปล่า (Waste) ดังนั้น ทำอย่างไรที่จะให้วัตถุดิบหรือ ส่วนประกอบเข้ามาในไลน์ผลิต ได้ทันเวลาพอดี ไม่ต้องเก็บสต็อก ทำอย่างไรที่สินค้าที่ผลิตเสร็จแล้ว ถูกกระจายส่งต่อให้กับลูกค้าโดยทันที ไม่ต้องมาสต็อกไว้นานนับเดือน ถ้าเราลดการสต็อกลง เราสามารถ ลดค่าใช้จ่ายที่เกินความจำเป็น และสร้างกำไรให้กับองค์กรได้ทันที

”

- นักคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinker) นักโลจิสติกส์ 4.0 ต้องขยายเลนส์ของตัวเองให้กว้างขึ้นเพื่อคิดหาทางแก้ไขปัญหา และหาแนวทางที่ดีที่สุดสำหรับองค์กร ไม่ใช่ชุมภาพแค่การมุ่งให้ความสำคัญเฉพาะหน่วยงานภายใต้ความรับผิดชอบของตัวเองเท่านั้น แน่นนอนว่าในบางครั้งบางหน่วยงานต้องออกแรงเพิ่มขึ้นในทำนองกลับกันอีกหน่วยงานอาจเหนื่อยน้อยลง สุดท้ายองค์กรต้องได้ประโยชน์เพิ่มขึ้น

- นักรังสรรค์กระบวนการ (Process Innovator) โดยทั่วไป นักโลจิสติกส์มองเห็นภาพการไหลของวัสดุ ข้อมูลและสารสนเทศรวมทั้งเงิน ได้อย่างทะลุปรุโปร่ง แต่นักโลจิสติกส์ 4.0 ต้องเติมศักยภาพของตัวเองให้สามารถคิดค้นกระบวนการทำงานในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อให้ดีกว่าเดิม เร็วกว่าเดิม และถูกกว่าเดิม โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นลูกค้า ชัพพลายเออร์ พนักงาน องค์กร สังคมและสภาพแวดล้อมรวมทั้งประเทศชาติ

- นักค้นหาคำตอบ (Solution Provider) แน่นนอนว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นในขับเคลื่อนกระบวนการจะประกอบไปด้วย การวางแผน การลงมือปฏิบัติและการควบคุม แต่ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ นั้น นักโลจิสติกส์ 4.0 ต้องมีทางเลือกอย่างน้อย 2 ทางเลือก พร้อมระบุข้อดีข้อเสียของแต่ละ

ทางเลือกให้เป็นรูปธรรมให้ได้มากที่สุด การทำเช่นนี้เพื่ออะไร? คำตอบคือเป็นการถ่วงดุลย์เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจส่วนตนในการตัดสินใจทำอะไรก็ตามต้องไตร่ตรองอย่างรอบคอบมากขึ้นก่อนลงมือปฏิบัติ เพราะว่าประสบการณ์และการตัดสินใจดำเนินการที่ผ่านมาในอดีตแล้วประสบความสำเร็จอาจไม่สามารถถูกนำมาใช้ซ้ำได้ในปัจจุบัน ต้องมีการปรับจนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

- นักบริหารคน (People Management) ไม่ว่าจะกระบวนการที่ถูกออกแบบมาเป็นอย่างดีเท่าไรก็ตาม ยังต้องอาศัยคนในการขับเคลื่อนงาน ดังนั้น นักโลจิสติกส์ 4.0 ต้องเป็นนักบริหารทรัพยากรบุคคลชั้นเลิศ ทำอย่างไรที่จะจูงใจให้คนสร้างผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ถ้าผลการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามที่คาด จะปรับเกมอย่างไร ในขณะที่ถ้าผลการปฏิบัติงานเกินเป้าหมายจะตอบแทนในรูปแบบใด

- สแกนเนอร์ 360 องศา (360° Radar) นักโลจิสติกส์ 4.0 ต้องมีตาสี่ประรดที่มองเห็นได้รอบตัว สามารถตรวจจับคลื่นสัญญาณความผิดปกติได้ก่อน เป็นหมอคูตาคิพย์ที่คาดการณ์ผลลัพธ์อย่างแม่นยำได้ล่วงหน้า ตัดสินใจปรับเปลี่ยนเดินทัพก่อนที่จะปัญหาจะเกิดขึ้น ที่สำคัญคือต้องสแกนงานแบบไม่กะพริบตาเหมือนเรดาร์ที่ส่งสัญญาณกวาดออกไปรอบตัวเพราะว่าทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

อ่านมาถึงบรรทัดนี้ หลายท่านคงอยากตะโกนเสียงดังๆว่านักโลจิสติกส์ 4.0 คือยอดมนุษย์หรือเปล่า? ต้องวางแผนลงมือปฏิบัติ และควบคุม ปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง สร้างกระบวนการใหม่ๆ คิดหาทางเลือกในการตัดสินใจลงมือทำ ปรับแก้ไข เลือกใช้คน บริหารคน ต้องคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด ทั้งหลายทั้งปวงเป็นจริตที่ต้องถูกฝัง DNA ลงในตัว ของนักโลจิสติกส์ 4.0 เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร ... แน่นนอนว่ามันอาจจะไม่สำเร็จได้ภายในระยะเวลาอันสั้น แต่เราลงมือปรับตัวเองตั้งแต่วันนี้กันดีกว่าครับ สวัสดีปีใหม่ พ.ศ. 2560 ทุกๆ ท่านครับ LMG

